

ԺԲ.00.06 – ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

Միջազգային իրավունքի հասկացությունը և առանձնահատկությունները: Միջազգային իրավունքը որպես ինքնուրույն իրավական համակարգ: Միջազգային հանրային իրավունքի և միջազգային մասնավոր իրավունքի հարաբերակցությունը: Միջազգային և ներպետական իրավունքի հարաբերակցությունը: Միջազգային իրավունքի ծագումը և պատմական զարգացման փուլերը: Ստրկատիրական ժամանակաշրջանի միջազգային իրավունքը: Ֆեոդալական հասարակությունը և միջազգային իրավունքը: Բուրժուական հասարակությունը և միջազգային իրավունքը: Ժամանակակից միջազգային իրավունքի ձևավորումը և զարգացումը: Միջազգային իրավունքի սուբյեկտի հասկացությունը և տեսակները: Միջազգային իրավունքի աղբյուրների հասկացությունը և տեսակները: Միջազգային իրավունքի նորմերը և նրանց իրավաբանական բնույթը: Միջազգային իրավունքի նորմերի ստեղծման գործընթացը: Միջազգային իրավունքի սուբյեկտները: Պետությունների միջազգային իրավասուբյեկտության բովանդակությունը: Հայաստանի Հանրապետությունը՝ որպես միջազգային իրավունքի սուբյեկտ: Միջազգային կազմակերպությունները՝ որպես միջազգային իրավունքի սուբյեկտ: Միջազգային պայմանագիրը՝ որպես միջազգային իրավունքի աղբյուր: Միջազգային իրավական սովորույթը՝ որպես միջազգային իրավունքի աղբյուր: Միջազգային խորհրդատուական փաստաթղթերը և նրանց իրավական նշանակությունը: Ճանաչման ինստիտուտը միջազգային իրավունքում: Պետությունների իրավահաջորդությունը միջազգային պայմանագրերի վերաբերյալ: Պետությունների իրավահաջորդության հասկացությունը և էությունը: Միջազգային իրավունքի հիմնական սկզբունքների հասկացությունը: Ուժ և ուժի սպառնալիք չկիրառելու սկզբունքը: Ազգերի և ժողովուրդների ինքնորոշման և իրավահավասարության սկզբունքը: Միջազգային վեճերի խաղաղ կար-

գավորման սկզբունքը: Պետությունների ինքնիշխան հավասարության սկզբունքը: Միջազգային պարտավորությունները բարեխիղճ կատարելու սկզբունքը: Տարածքային ամբողջականության սկզբունքի նորմատիվ բովանդակությունը: Պետությունների համագործակցության սկզբունքի հասկացությունը և բովանդակությունը: Միջազգային պայմանագրերի իրավունքի հասկացությունը և աղբյուրները: Միջազգային պայմանագրի հասկացությունը, իրավաբանական բնույթը և տեսակները: ՀՀ օրենքը «Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերի մասին»: Միջազգային պայմանագրի կնքման գործընթացը: Միջազգային պայմանագրեր կնքելու իրավունակությունը: Պայմանագրերի կողմերը: Պայմանագրերը և երրորդ պետությունները: Վերապահումները և նրանց իրավաբանական հետևանքները Հայտարարությունները և նրանց իրավաբանական ուժը: Միջազգային պայմանագրի ուժի մեջ մտնելը և դրա հետևանքները: Միջազգային պայմանագրերի մեկնաբանությունը: Միջազգային պայմանագրերի կատարումը: Միջազգային պայմանագրերի դադարեցումը: Պայմանագրի կասեցման հիմքերը: Պատերազմի ներգործությունը միջազգային պայմանագրերի վրա: Միջազգային կազմակերպությունների հասկացությունը, դասակարգումը և իրավական բնույթը: Միջազգային կազմակերպությունները, դրանց ստեղծման և գոյությունը դադարեցնելու կարգը: Միջազգային կազմակերպությունների դերը միջազգային վեճերի խաղաղ կարգավորման գործում: Միջազգային կազմակերպությունների դերը մարդու իրավունքների պաշտպանության գործում: Միացյալ Ազգերի Կազմակերպություն. նպատակները և գործունեության հիմնական ուղղությունները: ՄԱԿ-ի գլխավոր մարմինները: ՄԱԿ-ի մասնագիտացված հաստատությունները: Տարածաշրջանային միջազգային կազմակերպություններ:

Միջազգային իրավախախտումների դասակարգումը: Միջազգային իրավական պատասխանատվության հասկացությունը և ձևերը: Միջազգային-

իրավական պատասխանատվության տեսակները և հիմքերը: Միջազգային-իրավական պատասխանատվության սուբյեկտները, ֆիզիկական անձանց միջազգային-իրավական պատասխանատվությունը: Պատասխանատվությունը միջազգային հանցագործությունների համար: Պատասխանատվությունը ցեղասպանության միջազգային հանցագործության՝ համար: Արտաքին քաղաքականության, դիվանագիտության և միջազգային իրավունքի հարաբերակցությունը: Արտաքին հարաբերությունների ներպետական և արտասահմանյան մարմինների համակարգը: Դիվանագիտական ներկայացուցչության հասկացությունը, կազմը և իրավական վիճակը: Դիվանագիտական անձեռնմխելիությունները և արտոնությունները: Դիվանագիտական ներկայացուցչության գործառույթները: Դիվանագիտական առաքելության սկիզբը և ավարտը: Հյուպատոսության գործառույթները և գործունեության հիմնական ձևերը:

Միջազգային տնտեսական իրավունքի հիմնական աղբյուրները և սկզբունքները: Միջազգային տնտեսական հարաբերությունների հասկացությունը և սուբյեկտները: Միջազգային տնտեսական կազմակերպություններ: Միջազգային ծովային իրավունքի հասկացությունը և աղբյուրները: Դեպի ծով ելք չունեցող պետությունների իրավական վիճակը: Միջազգային ծովային տարածությունների դասակարգումը և իրավական ռեժիմը: Միջազգային օդային իրավունքի հիմնական սկզբունքները «Օդի ազատություններ»: Միջազգային օդային հաղորդակցությունների իրավական կարգավորումը:

Տարածքի տեսակները միջազգային իրավունքում: Պետական տարածքի կազմը և իրավական ռեժիմը: Սահմանների փոփոխությունը և տարածքային վեճերը: Միջազգային տիեզերական իրավունքի հասկացությունը, աղբյուրները և առարկան: Միջազգային վեճերի խաղաղ կարգավորման միջոցները: Տիեզերական տարածության և երկնային մարմինների իրավական վիճակը:

Մարդու իրավունքների վերաբերյալ հիմնական միջազգային իրավական ակտերը: Միջազգային մարդասիրական իրավունքի հասկացությունը և աղբյուրները: Զինված ընդհարումների միջազգային-իրավական կարգավորումը: Զինված ընդհարումների մասնակիցների իրավական վիճակը: Մարդու իրավունքների պաշտպանությունը զինված ընդհարումների ժամանակ: Պատասխանատվությունը միջազգային մարդասիրական նորմերի խախտման համար: Միջազգային տիեզերական իրավունքի հիմնական սկզբունքները և աղբյուրները: Համընդհանուր անվտանգության համակարգը: Տարածաշրջանային անվտանգության համակարգեր: Մարդու իրավունքների բնագավառում պետությունների համագործակցությունը: Հանցագործությունների դեմ միջազգային պայքարի հասկացությունը և ձևերը: Քաղաքացիության միջազգային-իրավական հիմնահարցերը: Շրջակա միջավայրի միջազգային-իրավական պաշտպանությունը: Շրջակա միջավայրի պաշտպանությունը միջազգային պայմանագրերում:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Ժնևի կոնվենցիաները և դրանց լրացուցիչ արձանագրությունները (12 օգոստոսի 1949թ.), «Տիգրան Մեծ», Եր., 1999թ.:
1. Հովհաննիսյան Վ.Հ., Միջազգային պայմանագրերի կնքման և կատարման տեսական և գործնական մի քանի հարցեր, Եր., 2001թ.:
2. Հռոմի միջազգային դատարանի կանոնադրություն (17 հուլիսի 1998թ.), Պաշտոնական հայերեն թարգմ., «Տիգրան Մեծ», Ե., 2000թ.
3. Մարդու իրավունքների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության մասնակցությամբ միջազգային պայմանագրեր: Փաստաթղթերի ժողովածու. Պաշտոնական հայերեն թարգմ., «Տիգրան Մեծ», Ե., 2001թ.:
4. Միջազգային իրավունք: Պատ. Խմբ. Յու.Մ. Կոլոսով և Վ.Ի. Կուզնեցով: Գրքի հայերեն թարգմ. Խմբ. Վ.Հ.Հովհաննիսյան, Ե., 1996թ.:
5. Սարգսյան Ա.Գ., ԵՄ ինստիտուտներ և ընթացակարգեր /Ոս. նյութերի ժողովածու/, Երևան, ԵՊՀ հրատարակչություն, 2009թ.:
6. Քոչարյան Վ.Վ., Միջազգային իրավունք, Ոսումնական ձեռնարկ, Երևանի համալսարանի հրատարակչություն, 2002, 504 էջ:

7. Քնչարյան Վ.Վ., Մարդու իրավունքների Եվրոպական դատարանի արակտիվան: Ուսումնական նյութերի ժողովածու, Ե., 2007, 495 էջ:
8. В.М. Шумилов, Международное право /Учебник для вузов/, М., 2008.
9. Батырь В.А. Международное гуманитарное право. Учебник для вузов. М., 2011.
10. Барсегов Ю.Г., Территория в международном праве. М., 1958.
11. Баскин Ю. А., Фельдман Д. И., История международного права. М., 1990.
12. Блищенко И.П., Дипломатическое право. М., 1990.
13. Блищенко И.П., Прецеденты в международном праве. М., 1987.
14. Блищенко И.П., Фисенко И.В., Междунар. уголовный суд. М., 1994.
15. Богданов О.В., Запрещение оружия массового уничтожения. М., 1995.
16. Богуславский М.М., Международное экономическое право. М., 1986.
17. Бордунов В.Д. Гражданин против государства в Европейском Суде по правам человека. М., 2005.
18. Бордунов В.Д. Международное воздушное право. М., 2007.
19. Боярс Ю.Р., Вопросы гражданства в международном праве. М., 1986.
20. Броунли Я., Международное право. В 2 т. М., 1977.
21. Веляминов Г.М., Основы междунар. экономического права. М., 1994.
22. Верещетин В.С., Международное сотрудничество в космосе правовые вопросы. М., 1977.
23. Всеобъемлющая международная безопасность. Международно-правовые принципы и нормы. Справочник. М., 1990.
24. Гуцуляк В.Н. Международное морское право (публичное и частное). Учебное пособие. Ростов н/Д. 2006.
25. Демин Ю.Г., Статус дипломатических представительств и их персоналов. М., 1995.
26. Карташкин В.А., Международная защита прав человека. М., 1976.
27. Киракосян Е. Г., Обычай в современном международном праве. Ереван, изд-во ЕГУ, 2009, 212 ст.
28. Кожевников Ф.И., Шармазаншвили Г.В., Международный Суд ООН. Организация, цели, практика. М., 1971.
29. Колбасов О. С., Междунар.-правовая охрана окружающей среды. М., 1982.

30. Колосов Ю.М., Ответственность в международном праве. М., 1975.
31. Котляров И.И., Международно-правовое регулирование вооруженных конфликтов. М., 1984.
32. Кочарян В.В., Международное право и национальные меньшинства. Издательство Ереванского университета. Ереван, 1999.
33. Курс международного права. М., 1989-1998.
34. Левин Д. Б., Принцип мирного разрешения междунар. споров. М., 1977.
35. Лукашук И.И., Международное право/Учебник 2 т./ М., 1996.
36. Лукашук И.И. Право международной ответственности. М., 2004.
37. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть. М., 2007.
38. Ляхов Е. Г. и др. Перспективные направления теории международного права и международного сотрудничества по противодействию и борьбе с преступностью и терроризмом. М., 2007.
39. Международное право /Учебник для вузов/ ред. С.А. Егоров. М., 2016.
40. Международное право /Учебник для вузов/ Отв. ред. Г.В. Игнатенко, О.И. Тиунов. М., 1999.
41. Международное право /Отв. ред. Ю.М. Колосов, В.И. Кузнецов/
42. Международное воздушное право. Кн. 1 и 2. М., 1980-1981.
43. Международное космическое право /Под ред. Г.П. Жукова, Ю. М. Колосова, М., 1999.
44. Международное экологическое право. Учеб/ред. Валеев Р.М.М., 2012.
45. Мелков Г.М., Международное право в период вооруженных конфликтов. М., 1988.
46. Мелков Г.М., Права человека. Сборник междунар. Док.-ов. М., 1998.
47. Мюллерсон Р.А. Соотношение международного и национального права. М., 1982.
48. Нешатаева Т.Н., Международные организации и право. Новые тенденции в международно-правовом регулировании. М., 1998.
49. Ушаков Н.А., Международное право /Учебник/. М., 2000.
50. Федоров В.Н. Организация Объединенных Наций, другие международные организации и их роль в XXI веке. М., 2005.
51. Фельтхем Р.Дж. Настольная книга дипломата. Пер. Минск, 2001.
52. Талалаев А.Н., Право международных договоров. М., 1985.
53. Панов В.П., Международное уголовное право. М., 1997.
54. Современное международное морское право. В 3т. М., 1974-1984.

55. Шатров В.П., Международное экономическое право. М., 1990.
56. Шибаева Е.А., Право международных организаций. М., 1986.
57. Шумилов В.М. Международное экономическое право. М., 2014.
58. Эбке Вернер Ф., Международное валютное право. Пер. М., 1997.
59. Энтин М.Л., Международные гарантии прав человека опыт Совета Европы. М., 1997.
60. Ястребова А.Ю. Миграционное право. Учебно-методическое пособие. М., 2011.
61. Abeyratne R. I. R., Legal and Regulatory Issues in International Aviation. Transnational Publishers Inc., 1996.
62. Barry E. Carter, Phillip R., Trimble International Law. Selected documents, New York 2001-2002 Edition.
63. Bin Ch., General Principles of Law as applied by International Courts and Tribunals. Cambridge, 1987.
64. Birnie P.W., Boyle A.E., Basic Documents on International Law and the Environment. Oxford, 1995.
65. Brownlie J.(ed.), Basic Documents in International Law(4th ed.). N.Y., 1995.
66. Brownlie J., Principles of Public International Law, 6th edition. Oxford, 2003.
67. Denza E., Diplomatic Law. Commentary on the Vienna Convention on Diplomatic Relations, 3rd edition. Oxford, 2012.
68. Encyclopedia of Public International Law. Oxford, 1984.
69. Janis M.W., International Law, 6th edition. Wolters Kluwer, 2012.
70. Kolb R., Peremptory International Law Jus Cogens. A General Inventory. Oxford and Portland, 2015
71. Klabbers J., The Concept of Treaty in International Law. The Hague, 1996.
72. Roberts B., Weapons Proliferation and the World Order. After the Cold War. The Hague /London/ Boston, 1996.
73. Sato T., Evolving Constitutions of International Organizations. The Hague /London/ Boston, 1996.
74. Shaw M.N., International Law, 7th edition. Cambridge, 2014.
75. Schermers H. and Blokker N., International Institutional Law. Third Rev. Ed. The Hague /London/ Boston, 1995.
76. Thirlway H., The Sources of International Law. Oxford, 2014.